

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevrouw M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Kenmerk

BR-2024-2077

Datum

2 juli 2025

Behandeld door**E-mail**

[redacted]@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

[redacted]

Onderwerp

Codewijzigingsvoorstel financiële zekerstelling BRP's

Geachte mevrouw Leijten,

Hierbij ontvangt u een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (de Netcode elektriciteit; hierna: Netcode). De voorgestelde wijzigingen zitten in de tekst van de artikelen 10.8 en 10.27 en betreffen de financiële zekerstelling van de BRP's alsmede de verrekening van de reconciliatieresultaten in geval van afhandeling van een faillissement van een van de BRP's met de overige BRP's.

Aanleiding tot het voorstel

De afhandeling van min of meer recente faillissementen in de energiesector laat zien dat er sinds 2018 in Nederland faillissementen zijn geweest waarbij onvoldoende geld in de boedel was om alle vorderingen uit te betalen. De bestaande zekerstellingen van de BRP zijn daarbij onvoldoende gebleken. De vorderingen van TenneT waren vijftien tot twintig maal zo hoog als de zekerheden waarover TenneT op dat moment beschikte. Het reconciliatie-correctieproces als gevolg van het niet volledig terugbetalen van de vordering van TenneT door de failliete BRP heeft vervolgens impact op de overige BRP's zonder dat deze een contractuele relatie met de failliete partij hadden of hiervoor risicomanagement toe hadden kunnen passen. Een kort-door-de-bocht oplossing die destijds op tafel kwam, namelijk alle zekerheden zoveel verhogen (ordegrootte maal 20) dat de totale zekerheid wel voldoende is, zou voor marktpartijen tot onredelijk eisen aan hun zekerstelling leiden. Het onderhavige voorstel beoogt een doelmatigere manier te bieden voor deze problematiek.

Doel van het voorstel

Dit voorstel heeft ten eerste tot doel om de vereisten aan de zekerstelling voor de BRP's te moderniseren, zodat TenneT en daarmee de transporttariefbetalers gezamenlijk, alsook de BRP's gezamenlijk beter beschermd zijn tegen de financiële gevolgen van een eventueel faillissement van één van de BRP's. Een tweede doel is dat de impact op het reconciliatie-correctieproces als gevolg van het niet volledig terugbetalen van de vordering voor alle betrokken partijen zo beheersbaar mogelijk wordt gemaakt zonder dat de vereiste zekerstellingen onnodig veel verhoogd dienen te worden.

IBAN NL51 ABNA 0613001036

BTW-nummer NL8185.25.101.B01

KvK-nummer 09175117

Inhoud van het voorstel

Bijlage 1 bevat de codeteksten die door het onderhavige voorstel gewijzigd dienen te worden. Daarin is zwart weergegeven tekst bestaande, thans geldende codetekst. **Rood weergegeven tekst** betreft wijzigingen uit het onderhavige voorstel. Toe te voegen tekst is onderstreept en te verwijderen tekst is doorgehaald.

Toelichting op het voorstel

Door middel van besluit ACM/UIT/608146 d.d. 30 november 2023 is de voor NEMO's voorgeschreven zekerstelling in artikel 10.8 van de Netcode aangepast. Deze categorie BRP's zal in het vervolg van deze brief en dit voorstel verder buiten beschouwing worden gelaten. Dit voorstel kan gezien worden als een vervolg op voornoemde codewijziging waarin de zekerstelling voor alle overige BRP's meer gebaseerd is op de geldende financiële risico's voor deze BRP's.

Dit voorstel betreft twee verschillende aspecten van de afhandeling van faillissementen:

- In de eerste plaats de bepaling van de hoogte van de zekerstelling voor de BRP's. Om die beter in relatie te brengen met de financiële risico's die er mee moeten worden afgedekt, wordt de procedure met de berekening van de hoogte van die zekerstelling in artikel 10.8 van de Netcode aangepast. Tegelijkertijd verdwijnt in de procedure de relatie met de aansluitcapaciteit van de aansluitingen in het portfolio van de BRP als criterium dat mede bepalend is voor de hoogte van de zekerstelling.
- In de tweede plaats de procedure voor de afhandeling van de reconciliatie in geval van een faillissement zoals opgenomen in artikel 10.27.

Beide aspecten worden in het navolgende toegelicht.

Zekerstelling voor BRP's

Het doel van de zekerstelling kent verschillende aspecten:

- De doelstelling is om de resterende kosten bij het per direct verlaten van de markt bij de juiste partij neer te leggen. Niet ter dekking en voorkoming van "fout" gedrag. Dit zal aanvullende schade met zich meebrengen en – zo nodig – via een aanvullend proces verhaald dienen te worden bij de betrokken partij. Hiervoor worden dus geen aanvullende zekerheden gevraagd aan partijen.
- Het ondervangen van nog te verrekenen reeds opgetreden onbalansposities van de BRP in de relatie met TenneT. De huidige berekeningsmethodiek in artikel 10.8 houdt geen rekening met de verrekeningsprocessen rondom de onbalans. Er zit in de huidige formule geen relatie met de daadwerkelijke onbalans die een BRP heeft, maar wel een relatie met de verhandelde hoeveelheden. Daarbij is de zekerstelling alleen gebaseerd op de grootste transactievolume met één andere BRP. Bij het per direct stoppen als BRP dienen er nog vier wekelijkse onbalansfacturen verrekend te worden tussen de BRP en TenneT over reeds opgetreden onbalans.
- Het ondervangen van nog te verrekenen reconciliatievolumes van reeds gepasseerde leveringsperiodes, na intrekking van de BRP erkenning. Na het per direct verlaten van de markt als BRP dienen nog 21 maandelijks reconciliatiefacturen voldaan te worden door de BRP.
- Het creëren van een BRP-gebonden buffer voor het geval een BRP per direct gedwongen de markt dient te verlaten, bijvoorbeeld als gevolg van het niet meer kunnen inkopen. Na constateren van het niet meer voldoen aan de criteria om als BRP te mogen optreden, zijn minimaal drie leveringsdagen waarvoor niet ingekocht is voor de intrekking geëffectueerd kan worden als gevolg van de geldende nominatieperiodes.
- De zekerheden worden ingezet om de financiële afwikkeling (onbalans- en reconciliatieverrekeningen) van het verlaten van de markt te kunnen voldoen, zodat er geen restkosten gaan ontstaan. Als de zekerstelling hiervoor ontoereikend is, en de kosten hiervoor niet op de curator verhaald kunnen worden, heeft dit financiële consequenties voor onder andere de transporttariefbetaler.

De bovengenoemde componenten komen in de nieuwe werkwijze terug in de nieuwe transparante, uniforme, eenvoudige en reproduceerbare formule ter bepaling van de zekerstelling. Dat is namelijk de

optelling van (a) een factor die gebaseerd is op de reguliere onbalans, (b) een factor die gebaseerd is op de reguliere verrekening van de reconciliatie en (c) een factor die gebaseerd is op het mogelijk wegvallen van de inkoop op de korte-termijnmarkten, waarbij het totaal een minimale waarde heeft van 96 k€. Ook dat laatste is een verschil met de huidige regeling, waarbij voor de afzonderlijke componenten van de zekerstelling een minimale waarde is voorgeschreven, in plaats van voor het totaal. Deze werkwijze zorgt er voor dat er een lagere minimale waarde berekend zal worden die tevens ongevoelig is voor marktbevingen. Wanneer de afzonderlijke componenten een negatieve waarde opleveren, kunnen deze weggestreept worden tegen risico's in andere componenten. Nieuw is ook om de procedure van herberekenen vast te gaan leggen met een maandelijkse frequentie en een vast moment in elke maand, zodat deze beter aansluit bij de financiële verrekenprocessen.

Analyse van de onbalanscomponent (A):

Ten behoeve van de inschatting van de te verwachten onbalansfacturen wordt gekeken naar de beschikbare data bij de betrokken partijen om tot een eenvoudig reproduceerbare formule te komen. Hiervoor is de beschikbare facturatie en verrekendata genomen. Er is geen nader onderzoek gedaan naar het waarom van de onbalans en er zijn evenmin voorspellingen gedaan wat toekomstige onbalansvolumes of marktprijzen zouden worden. Er is een analyse gemaakt waarbij is gekeken naar het aantal facturen dat nodig is om een goede inschatting te maken van de verwachte toekomstige facturen (trend inschatting). Gekeken is in hoeverre het meenemen van meer of minder facturen impact heeft op de kwaliteit van de inschatting, alsook naar hoeveel standaarddeviatie afdoende afdekking geeft voor de nog te verwachten onbalansverrekeningen. Om dit te beoordelen is gebruikgemaakt van de onbalansfacturen van de eerste elf maanden van 2024. Op partijniveau zijn deze doorgerekend en zijn de volgende dwarsdoorsnedes gemaakt:

- De hoogste factuur op weekniveau.
- Een serie van vier opeenvolgende weekfacturen.
- De som van de hoogste vier weekfacturen in de referentieperiode.
- Een gedeelte van een jaar en vergelijking met het hele jaar.
- Een vergelijking met de huidige formule.

De resultaten van deze analyse van de onbalansfacturatiegegevens laten zien dat:

- De beste afdekking van de zekerheden wordt bereikt door het hanteren van de zogenoemde drie-sigma-regel. Additionele zekerstellingen lijken daarbij niet nuttig te zijn, omdat deze de additionele uitschieters nog steeds niet volledig afdekken.
- Het aantal facturen dat meegenomen wordt in de berekening is van minder belang, maar optimale resultaten worden bereikt met tien (week)facturen in de formule. Met dit aantal van tien worden trends in onbalansfacturen afdoende meegenomen.
- De additionele vergelijking van het functioneren van de formule tussen eerste helft en het hele jaar laat zien dat mogelijk marktprijsvariëaties en gedragswijzigingen van BRP's ook een rol spelen, maar er is op dit moment niet in voorzien om hierop te anticiperen in de formule.

In een vervolganalyse is nader gekeken naar het verschil in impact tussen één- tot en met driemaal de standaarddeviatie op de resultaten van de afdekking van het financiële risico. En deze methodiek is voor de onbalanscomponent vergeleken met toepassing van de huidige formule over dezelfde periode. Als kwaliteitscriteria voor de mate van afdekking zijn "de hoogste onbalansfactuur" en "de hoogste waarde van vier opeenvolgende onbalansfacturen" genomen. Deze vergelijking levert de volgende waarnemingen op:

- Van de 155 BRP's hebben er 103 een onbalansfactuur gehad in de eerste 11 maanden van 2024.
- Op basis van de huidige formule hebben 133 BRP's afdoende zekerstelling om ten minste de hoogste onbalansfactuur te betalen en 112 BRP's hebben afdoende zekerstellingen om vier opeenvolgende facturen te betalen. Dat wil tegelijk zeggen dat 43 BRP's op dit moment onvoldoende zekerstelling hebben om vier opeenvolgende onbalansfacturen te kunnen betalen.

- Wanneer de onbalanscomponent gesteld wordt op dit criterium is deze component op totaalniveau gelijk aan de huidige totale zekerheid over de 155 BRP's, namelijk circa 155 M€, Met de huidige formule komen de 43 partijen echter in totaal 100 M€ "te kort" om vier opeenvolgende onbalansfacturen te betalen. Anders gezegd, 102 BRP's hebben dus een "teveel" van 100 M€ aan zekerheden berekend ten opzichte van de te verwachten 4 onbalansfacturen.
- Het betreft een verschuiving waar circa 50 partijen meer zekerstellingen moeten achterlaten en 100 partijen minder zekerstellingen hoeven achter te laten ten aanzien van het onbalansrisico.
- Hierbij moet opgetekend worden dat het grootste tekort (berekende zekerstelling volgens de huidige manier ten opzichte van de te verwachten onbalansfacturen) van één partij 28 M€ is.

Onderstaande tabel beoogt te helpen bij het maken van een afweging voor het aantal malen dat de standaarddeviatie moet worden meegenomen. De informatie is gebaseerd op het totaal van de 155 partijen, waarvan 103 partijen een onbalansfactuur gehad hebben.

	Gem + 1 sigma	Gem + 2 sigma	Gem + 3 sigma	Huidig
Totaal aan zekerstelling	99 mln euro	157 mln euro	214 mln euro	155 mln euro
Afdoende voor max factuur	55	76	81	132
Afdoende voor 4 opeenvolgende	50	72	77	112
Gemiste dekking 4 opeenvolgende totaal	-12 mln euro	-8,5 mln euro	-6,2 mln euro	- 99 mln euro
Hoogste tekort per partij	-2,4 mln euro	-1,9 mln euro	-1,9 mln euro	-28,0 mln euro

Hieruit kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De huidige berekening voor de benodigde zekerstelling laat zien dat de verkeerde partijen te veel/weinig aan zekerheden hebben. Door toepassing van de onbalanscomponent zal er voornamelijk een verschuiving ontstaan die overeenkomt met het financiële risico van een BRP ten aanzien van de onbalans die hij heeft.
- Het verschil tussen twee- of driemaal de standaarddeviatie weegt niet op tegen de aanvullende zekerheden die achtergelaten moeten worden door de BRP's. Dit is met name terug te zien in de criteria "gemiste dekking bij vier facturen" (op totaal niveau) en "hoogste tekort" op partij niveau.
- De percentages van afdekking zijn lager als gevolg van externe invloeden dan verwacht op basis van sigma verdeelcurven. Met twee sigma zou een dekking van 97% van de gevallen te verwachten zijn, terwijl het "slechts" iets meer dan de helft van de partijen afdekt volgens deze analyse.
- De nieuwe methodiek laat zien dat de kans op restkosten groter is (dekt minder partijen voor de volle 100% af), maar het risico dat de restkosten hoog zijn is lager (max hoogste tekort).
- Deze tabel daarnaast zien dat de kans dat TenneT met een restpost blijft zitten in de resterende onbalansverrekening is groter met de nieuwe methodiek, maar het bedrag waarmee TenneT blijft zitten is vele malen kleiner.

Analyse van de reconciliatiecomponent (B):

Ook voor de component 'reconciliatie' is op vergelijkbare manier geanalyseerd hoe deze het beste in de nieuwe formule kan worden meegenomen. Het streven daarbij was om ook voor deze financiële stroom op uniforme wijze een vergelijkbare component voor de formule op te stellen. Op basis van de laatste x reconciliatiefacturen wordt zowel de gemiddelde reconciliatiefactuur als de standaarddeviatie van deze laatste x verrekenende reconciliatiefacturen bepaald.

Voor de reconciliatieverrekeningen is er wel een extra inhoudelijke stap gemaakt. Door naar het proces, de bijbehorende verrekenprocessen en de inhoud van de maandelijkse factuur te kijken, is geconstateerd dat bij direct stoppen er nog 21 maandfacturen volgen. Inhoudelijk is vastgesteld dat vooral de eerste maand op de factuur (de zogenaamde meetmaand) voor de grootste verrekeningen zorgt. In de

verdere analyse is daarom vooral met deze “meetmaand” rekening gehouden. Deze meetmaand ligt bij de operationele verrekening een half jaar in het verleden. Wanneer een BRP (met aansluitingen die deelnemen aan de reconciliatieprocessen) stopt, zullen er nog 21 facturen volgen, maar de eerstvolgende zes facturen vormen met merendeel van de totale verrekening. Daarom zullen we in de reconciliatiecomponent uitgaan van de factor “6”. De financiële afdekking is dus gebaseerd op de eerstvolgende zes maandfacturen (van de 21) die de BRP nog gaat ontvangen bij per direct stoppen.

Met dezelfde methodiek als hiervoor geschetst is voor de onbalanscomponent, is ook voor de reconciliatiecomponent het effect van variatie in het aantal facturen en het aantal malen de standaarddeviatie onderzocht op partijniveau:

- Alle achttien beschikbare (maandelijks) reconciliatiefacturen sinds allocatie 2.0 tranche II.
- Zowel de hoogste reconciliatiefactuur als de hoogste som van zes opeenvolgende facturen.
- De variatie van acht tot en met veertien facturen alsmede van één tot en met vijf maal de standaarddeviatie zijn hierbij vastgesteld op partijniveau.

De resultaten van deze analyse laten zien dat:

- De beste afdekking van de zekerheden wordt behaald met driemaal de standaarddeviatie. Additio-nale zekerstellingen lijken niet nuttig te zijn omdat deze de uitschieters ook niet afdekken. Deze constatering is vergelijkbaar met de analyse die gemaakt is voor de onbalanscomponent.
- Het aantal facturen dat meegenomen wordt in de berekening is van minder belang, maar optimale resultaten worden bereikt wanneer er gebruikt gemaakt wordt van de meest recente van twaalf maandfacturen.
- Hoe minder de spreiding is in de hoogte van de reconciliatiefactuur hoe lager deze component van de totale zekerstelling zal gaan zijn.

Om het effect van de beoogde nieuwe rekenregels te vergelijken met dat van de huidige berekening ten behoeve van uitsluitend de reconciliatieverrekeningen, is de impact van variatie tussen een- tot en met driemaal de standaarddeviatie op de resultaten van de kwaliteit van de afdekking van de financiële risico's bij het meenemen van de laatste twaalf reconciliatiefacturen vergeleken met de dekking van de huidige formule. Als criterium voor de mate van afdekking is genomen “de hoogste reconciliatiefactuur” en “de hoogste waarde van zes opeenvolgende reconciliatiefacturen”.

- Van de 155 BRP's hebben slechts 28 BRP's een reconciliatiefactuur gehad in sinds medio 2023. Alleen voor deze partijen heeft de reconciliatiecomponent een waarde die meegenomen zal worden in de totale zekerstelling. Voor de overig circa 125 BRP's niet.
- Op basis van de huidige formule hebben negentien BRP's (van de 28) onvoldoende zekerstelling om de eerstvolgende zes opeenvolgende facturen te betalen.
- Deze negentien partijen komen in totaal 48 M€ “te kort” om de betreffende zes te verwachten opeenvolgende facturen te betalen.
- Het grootste tekort dat geconstateerd werd op partijniveau is 13,5 M€ ten opzichte van de te verwachten resterende reconciliatiefacturatie bij per direct stoppen.

Met behulp van onderstaande tabel is een afweging gemaakt voor het aantal malen dat de standaarddeviatie moet worden meegenomen. De informatie is gebaseerd op het totaal van de 31 partijen die sinds medio 2023 tot eind 2024 een reconciliatiefactuur hebben ontvangen en het betreft hierbij uitsluitend de reconciliatieprocessen (en bijbehorende component).

	Gem + 1 sigma	Gem + 2 sigma	Gem + 3 sigma
Totaal aan zekerstelling	37 mln euro	74 mln euro	111 mln euro
Afdoende voor max factuur	15	17	22
Afdoende voor 6 opeenvolgende	14	16	19
Gemiste dekking 6 opeenvolgende totaal	-33,3 mln	-16,8 mln	-6,2 mln
Hoogste tekort per partij	-14,7 mln	-8,6 mln	-2,7 mln

Conclusies:

- Er is een lichte voorkeur voor driemaal de standaarddeviatie voor reconciliatie, maar het verschil tussen twee- of driemaal de standaarddeviatie weegt niet op tegen de aanvullende zekerheden die achtergelaten moeten worden.
- De percentages partijen waarvan het risico afgedekt is, is mede als gevolg van externe (prijs)invloeden lager dan de sigma-methodiek doet verwachten. (16 van de 28 komt niet overeen met het 97%-interval bij twee sigma)
- De reconciliatiecomponent betreft in totaal een orde van 75 M€ aan zekerstellingen op basis van de gemaakte analyse per december 2024, terwijl de hoogste individuele reconciliatiefactuur sinds 2023 90 M€ bedroeg.

Analyse combinatie financiële componenten A + B

In de volgende tabel wordt het gebruik van de onbalans- en reconciliatiecomponent met elkaar gecombineerd vergeleken met de huidige berekeningsmethodiek. Daarbij worden de verschillende methodieken van de berekende zekerstelling vergeleken met de financiële risico's ten aanzien van de vier onbalansfacturen en zes (van de 21) reconciliatiefacturen die nog betaald dienen te worden bij per direct stoppen van een BRP.

	Gem + 1 sigma	Gem + 2 sigma	Gem + 3 sigma	Huidig *alle partijen
Totaal aan zekerstelling	136 mln	230 mln	325 mln	155 mln
Afdoende voor de resterende verrekeningen via de inzake rekening	48	69	80	110
Gemiste dekking resterende verrekeningen totaal	-42,8 mln	-10,8 mln	-6,2 mln	-172 mln euro
Hoogste tekort per partij tov resterende verrekeningen	-10 mln	-3,0 mln	-2,7 mln	-45 mln euro

Toepassing van tweemaal de standaarddeviatie voor zowel de onbalans- als de reconciliatiecomponent (voor de 103 partijen met een financiële verrekening) zorgt voor de beste afdekking van de hoogte in zekerstelling ten opzichte van het financiële risico, zonder daarvoor onnodig veel beslag te leggen op gelden van de betrokken partijen. Er treedt met de introductie van de nieuwe formule voornamelijk een verschuiving op tussen de betrokken partijen, wat ook zichtbaar is in de tabel. De zekerheden die worden berekend op partijniveau sluiten beter aan bij de financiële processen. De kans dat TenneT met restkosten overblijft is groter geworden. Dit is zichtbaar doordat er voor minder partijen afdoende dekking is (regel 2). De kans dat er een grote restpost overblijft is echter aanzienlijk minder (regel 3 en 4).

Ter vergelijking:

Op basis van de huidige formule en methodiek komt één van de partijen 45 M€ te kort op de som van de te verwachten onbalans en reconciliatieverrekening bij direct stoppen met marktdeelnemers. Daarmee is het financiële risico voor TenneT dus 45 M€ voor die ene partij. Met toepassing van de nieuwe methodiek (en twee sigma) is het maximale risico voor de TenneT 3 M€.

Daarnaast is er op totaalniveau met de huidige methodiek een tekort van 170 M€ verspreid over 45 partijen en met de sigma-methodiek een totaal tekort van 11 M€ verspreid over circa 80 partijen.

Wegvallende inkoop op de korte termijn markten

De derde component in de vernieuwde formule is gerelateerd aan de inkoopprocessen van de BRP, zoals dat ook al onderdeel is van de huidige berekeningsmethodiek voor de zekerstelling.

Het wegvallen van de inkoop van een BRP is vaak een aanleiding gebleken om de procedure tot intrekking van een erkenning – die soms enkele dagen doorlooptijd heeft – in gang te zetten. De BRP is verantwoordelijk voor het in balans zijn van de verwachte verbruiken en productie binnen zijn portfolio en dient hiervoor in te kopen. In de afgelopen faillissementen is gezien dat deze inkoop, als gevolg van het ontbreken van liquide middelen, niet meer gedaan werd. De BRP voldeed hierdoor niet aan zijn verplichting om te zorgen voor een gebalanceerde portfolio, wat tot een intrekking van de erkenning geleid heeft. In de praktijk zit er echter tijd tussen het melden (door de BRP) en constateren van het weggevalen van de inkoop door de BRP (in de berichten richting TenneT) en de daadwerkelijke intrekking van de erkenning die daarop volgt. Deze kortstondige periode met gereduceerde inkoop zorgt ervoor dat er een aanvullende onbalans ontstaat voor de BRP ten opzichte van de reguliere onbalansverrekeningen.

Voor het opvangen van het additionele financiële risico om deze korte periode te overbruggen is ook een component opgenomen in de hernieuwde formule voor de berekening van de benodigde zekerstelling. Deze component is specifiek gericht op het afdekken van deze aanvullende onbalans die kan gaan ontstaan in het traject richting daadwerkelijke intrekking.

- Deze component is gericht op de periode voordat de intrekking van de BRP-erkenning geformaliseerd is en een eventuele vensterperiode daadwerkelijk begint.
- De nominatieperiodes die reeds gefiatteerd zijn door TenneT worden hierbij wel gerespecteerd (zeven dagen van tevoren is nomineren mogelijk door BRPs, op D-1 wordt het eerste fiat verstrekt, waarna partijen de mogelijkheid hebben hun energieprogramma's aan te passen tot het laatste moment van nomineren D+1). Reeds geaccordeerde transacties zullen dus niet actief door TenneT ongedaan gemaakt worden.
- De doorlooptijd kan eventueel beïnvloed worden door weekenden en feestdagen.

Voor deze component van de zekerstelling houden we de drie dagen aan waar reeds fiat voor gegeven is vanuit TenneT (D+1, D en D-1). Voor de hoogte van deze component wordt de huidige bestaande methodiek toegepast. Hierbij wordt de (maximale dag-)handelsvolumes gebruikt met de tegenpartij(en) en de gemiddelde day-aheadmarktprijs voor de betreffende referentieperiode. Die referentieperiode van zes weken waarover de volumes vastgesteld worden, verandert niet ten opzichte van de huidige regeling.

In de huidige methodiek is er een component "2" terug te vinden. Geconstateerd is dat deze factor nooit is aangepast bij het verruimen van de nominatiemogelijkheden voor BRP's bij de introductie van de mogelijkheden van ex-post nomineren ten gevolge van het verschuiven van het laatste tijdstip van nomineren naar D+1 10:00 uur. Vrij vertaald wordt hierdoor deze component 50% hoger dan de huidige handelscomponent en is dus gerelateerd aan de reeds doorgevoerde verruimde nominatiemogelijkheden. Indicatief komt deze component voor de betreffende moment van vaststellen op een totaalniveau van 230 M€. In vergelijking met toepassing van de huidige formule van 155 M€.

Het combineren van de drie afzonderlijke componenten

De berekende zekerstelling is de optelsom van de drie tot nog toe besproken componenten: reguliere onbalansverrekening + reguliere reconciliatieverrekening + wegvallende inkoop op de korte termijn markten met een minimale totaalwaarde van 96 k€. Merk op:

- De afzonderlijke componenten kunnen negatief zijn.

- In de analyse is aangetoond dat het combineren van beide zekerstellingscomponenten zorgt voor de mogelijkheid tot verlagen van de individuele componenten, zonder een grote toename in het financiële risico voor TenneT. Hierdoor kan een standaarddeviatiecomponent van tweemaal in plaats van driemaal gesteld worden om onnodig beslag op de gelden van de betrokken partijen te voorkomen.
- De minimale waarde voor de benodigde zekerstelling wordt gesteld op de totale berekening in plaats van op de afzonderlijke componenten.
- De formule is zowel reactief ten opzichte van de operationele processen van de BRP als ten opzichte van de marktprijsontwikkelingen.
- De formule zorgt ervoor dat de kans op restkosten bij TenneT bij een faillissement groter is, maar wel zodanig dat het risico op hoge kosten op partijniveau dat daarmee gemoeid is veel lager is.
- De reconciliatiecomponent dekt slechts de eerste zes facturen af (van de 21 die de BRP in totaal nog zal krijgen wanneer de BRP per direct stopt). De finale vordering richting de betreffende partij kan dus pas na afloop van deze periode vastgesteld worden, waarna een traject volgt in hoeverre deze vordering bij faillissementen volledig of slechts gedeeltelijk betaald wordt.

Op totaal niveau zorgt dit voor een stijging van zekerheden en betreft het een verschuiving van de hoogte van de zekerstellingen richting partijen met grotere financiële verrekeningen. Bij toepassing van de voorgestelde nieuwe regeling op de in het voorgaande beschouwde populatie blijkt dat bij 103 van de 155 BRP's de zekerstelling wordt verhoogd. Indicatief wordt de berekende totale zekerstelling (situatie november 2024) totaal 460 M€ vergeleken met 157 M€ volgens de huidige methodiek:

- De onbalanscomponent wordt:	155 M€
- De reconciliatiecomponent wordt:	75 M€
- De component voor wegvallen van de sourcing wordt:	230 M€

Ter vergelijking was begin november 2024:

- Het totale saldo van de inzakerekeningen	320 M€
- Het totaal aan bankgaranties:	120 M€

Qua grootteorde is de totale hoogte van de berekende zekerstelling volgens de nieuwe methodiek gelijk aan het totaal aan aangeleverde zekerstellingen door de BRP's op dit moment. Er is echter wel sprake van verschuiving over de partijen, die meer recht doet aan de te verwachten financiële verrekeningen

Effecten van de nieuwe methodiek

De BRP heeft met de introductie van de nieuwe rekenmethodiek de volgende prikkels om lagere zekerstellingen te kunnen hebben:

- Partijen met een gebalanceerde portfolio van afname en invoeding zullen minder de markt te hoeven benaderen om gebalanceerd te zijn. Dit kan voor lagere zekerstellingen zorgen. Door de aanpassing van de formule is er een stimulans voor de BRP's om zelfstandig binnen de portfolio reeds aan portfoliodiversificatie (ten aanzien van afname en invoeding) te gaan doen.
- In de formule is er een component die de mate van spreiding in de facturatie meeneemt. Partijen die betere controle hebben over onbalans- en reconciliatieprocessen zullen een lagere spreiding (en dus sigma-waarde) hebben, wat voor een lagere zekerstelling zorgt. Er ontstaat hierdoor een financiële stimulans om de onbalans- en reconciliatieprocessen meer onder controle te hebben.
- Met deze formule ontstaat er een stimulans voor partijen om de inkoop beter af te stemmen op de verwachting. Partijen die te weinig sourcen zullen meer onbalans hebben wat een hogere zekerstelling tot gevolg zal hebben. In de huidige formule was er juist een financiële prikkel om structureel te weinig in te kopen en daarmee bewust onbalansposities in te nemen. Met de introductie van de nieuwe formule ontstaat er dus ook een financiële prikkel om de inkoop beter op de verwachtingen aan te laten sluiten.

- Partijen die strategisch voor een onbalanspositie kiezen, zullen zekerstellingen dienen aan te houden die gerelateerd zijn aan de positie die ze innemen. Dit kan een bijdrage hebben om deze risico's beter te beheersen voor partijen die bewust (actief of passief) bijdragen aan onbalans in Nederland.
- Ten aanzien van de verrekenprocessen in de sector ontstaan financiële prikkels om verdere verbetertrajecten te stimuleren, deze verbetertrajecten kunnen het financiële risico van betrokken partijen verminderen. Denk als voorbeeld aan snellere onbalans- of reconciliatieverrekeningen. Wanneer deze procesverbeteringen doorgevoerd worden, dient ook de mogelijkheid te bestaan om de formule hierop aan te passen en hiermee te verlagen richting de betrokken partijen.

Reconciliatie proces nader bekeken met het oog op de financiële risico's ten aanzien van het gedrag van de betrokken partijen onderling en de consequenties ervan

De codewijziging is geschreven vanuit het huidige oogpunt van de betreffende financiële processen. In het voortraject is ook specifiek gekeken naar het reconciliatieproces, met name naar de verschillende inrichtingen bij GTS (een keer per jaar een verrekening met leveranciers via incasso en half jaar later excasso pro rata naar de ontvangende partijen).

Keuze van inzake-rekening versus regulier facturatieproces

Bij vergelijking van de methodes is vooral geconstateerd dat het incassorisico bij reguliere facturatie veel groter is. Door gebruik te maken van de inzake-rekeningen van partijen hoeft er niet gewacht te worden, of gecontroleerd te worden of partijen voldoen aan de betaalverplichting. Wanneer er niet afdoende betaald is door de betrokken partijen kan TenneT ook niet tot volledige uitbetaling overgaan richting de partijen die geld moeten ontvangen. Door gebruik te maken van de inzake-rekening kan direct overgegaan worden tot 100% uitbetaling en hoeven de partijen die geld ontvangen niet maanden te wachten op hun gelden. Beide elementen (later betalen en risico op pro rata korting voor ontvangende partijen) zijn ongewenste effecten voor de betrokken marktpartijen.

Gebruik maken van zekerstellingen

Bij faillissement van een betrokken partij volgt dat deze partij niet meer in staat is de reconciliatiefacturen te voldoen. Hierdoor ontstaat er een pro-rata korting op de geld ontvangende partijen. Dit is voor de betrokken marktpartijen een ongewenst effect. Zij zijn hiermee financieel afhankelijk van een derde partij, waar ze geen contractuele relatie mee hebben, en waarvoor zij zichzelf niet kunnen beschermen. Om dit marktrisico te beperken dienen de risico's op niet betalen door de betreffende (failliete) partij verminderd te worden. Hiervoor is beoogd om gebruik te maken van een zekerstelling, zodat dat kans op niet betalen door de failliete partij voorkomen kan worden. Opgemerkt dient te worden dat de zekerstelling als element dus voornamelijk bedoeld is om de marktpartijen onderling te beschermen voor het risico van faillissementen van een andere partij in hun markttrol.

Met de introductie van de combinatie van inzake-rekening en garantstelling blijven de risico's belegd bij de commerciële partijen. Dit betreft echter een risico dat zichzelf niet kunnen beïnvloeden. Wanneer beide middelen ten aanzien van financiële risicoreductie ingezet worden bij de reconciliatieprocessen (gebruik van inzake-rekening en gebruik gaan maken van een zekerstelling) is de afweging gemaakt om dit commerciële risico over te hevelen naar het gereguleerde domein. Dit voorstel betreft daarmee onder deze voorwaarden dan ook af te stappen van de ex-post correctie processen ten aanzien van reconciliatie wanneer een failliete partij niet de volledige vordering vanuit TenneT voldoet.

Door de introductie in de zekerstelling van een component op basis van reconciliatie in combinatie met de reeds gebruikelijke structuur van verrekeningen via de inzake-rekeningen van de BRP's, kan de passage over de reconciliatiecorrectie bij faillissementen van BRP's in artikel 10.27 van de Netcode aangepast worden.

Onderdeel van de codewijziging is dat deze ex-post correctieproces richting de overige BRPs niet meer uitgevoerd zullen gaan worden en het financiële risico dat ontstaat bij dergelijke faillissementen onder voorwaarde van de zekerstelling methodiek alsook gebruik maken van inzake rekeningen overgeheveld kan worden van het commerciële domein (lees geld ontvangende BRP worden niet meer gekort) richting het gereguleerde domein (restkosten bij faillissementen worden opgenomen in de tarieven)

Samenhang met andere codewijzigingsdossiers

Er is geen samenhang met andere, lopende codewijzigingsdossiers.

Toetsing aan artikel 36, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998

Dit voorstel draagt bij aan het belang van het doelmatig functioneren van de elektriciteitsvoorziening (onderdeel b), aan het belang van de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt (onderdeel c) en aan het belang van een objectieve, transparante en niet discriminatoire handhaving van de energiebalans op een wijze die de kosten weerspiegelt (onderdeel f).

Gevolgde procedure

Het voorstel is vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, als bedoeld in artikel 32 van de Elektriciteitswet 1998, door de Taakgroep Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op 15 mei 2025.

Omdat dit voorstel betrekking heeft op artikelen uit het hoofdstuk in de Netcode elektriciteit dat de balanceringsvoorwaarden als bedoeld in artikel 18 van Verordening (EU) 2017/2195 (GL EB) bevat, is aangaande dit voorstel een openbare raadpleging gehouden als bedoeld in artikel 10 van de GL EB. Deze openbare raadpleging heeft geen reacties opgeleverd.

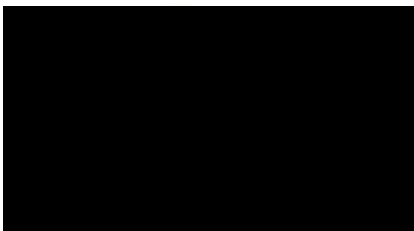
Het overleg met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, als bedoeld in artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998, heeft plaatsgevonden in de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten (GEN), gehouden op 12 juni 2025. Het op dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage 2 bijgevoegd. Naar aanleiding van dit overleg is de alinea hieronder onder het kopje 'besluitvorming en inwerkingtreding' aangepast. Tevens is als bijlage 3 een notitie met de uitgeschreven inbreng van Energie-Nederland bijgevoegd.

Besluitvorming en inwerkingtreding

Ter wille van duidelijkheid richting de markt is een zo spoedig mogelijk besluit wenselijk. Vanwege de relatie met *Allocatie 2.0*, stellen wij voor om de inwerkingtreding van dat besluit te laten plaatsvinden per 1 november 2026, zijnde een half jaar na de inwerkingtreding van tranche vier van *Allocatie 2.0*.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer [REDACTED] van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 11 van 19

[15-11-1999] 99-005
[17-02-2009] 102466/23
[12-05-2016] 202151

[15-11-1999] 99-005
[22-12-2018] 503723
[01-02-2019] 502876
[10-07-2019] 509776
[05-12-2023] 606146
[02-07-2025] voorstel 2077

Netcode elektriciteit

(.....)

Artikel 10.8

1. De financiële zekerheid, bedoeld in artikel 10.7, vierde lid, onderdeel b, wordt gesteld in de vorm van een ~~bankgarantie overeenkomstig een door bij~~ de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ~~uit te geven model aan-gehouden derdengeldenrekening~~, al dan niet, naar keuze van de BRP, aangevuld met een ~~bij-bankgarantie overeen-komstig een door~~ de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ~~aangehouden deposito uit te geven model~~, waarbij de BRP er zorg voor draagt dat:
 - a. er voldoende saldo op de derdengeldenrekening aanwezig is voor de wekelijkse onbalansfacturatie en voor de maandelijkse reconciliatieverrekening;
 - b. er na de wekelijkse onbalansfacturatie en na de maandelijkse reconciliatieverrekening weer voldoende zekerstel-ling aanwezig is om te voldoen aan de berekende zekerstelling zoals bepaald in het dertiende lid;
 - c. ook indien de erkenning van de BRP is ingetrokken, de aangegane verplichtingen rondom het aanhouden van afdoende zekerstellingen, alsook de betalingen van de onbalans en reconciliatieverrekeningen aangegaan ten tijde van de erkenning nog voldaan kunnen worden.
2. De omvang van de door een BRP te stellen financiële zekerheid wordt afgeleid van:
 - a. het hoogste netto-transactievolume in MWh van die BRP met enige andere BRP voor alle uren gedurende één etmaal-en;
 - b. ~~de totale transportcapaciteit van de aansluitingen van grootverbruikers, waarvoor hij balanceringsverantwoor-delijkheid draagt de financiële verrekening van de onbalans via de in het eerste lid bedoelde derdengeldenre-kening van de desbetreffende BRP; en~~
 - c. ~~de financiële verrekening van de reconciliatie via de in het eerste lid bedoelde derdengeldenrekening van de desbetreffende BRP.~~
3. De eerste maal is de omvang van de te stellen financiële zekerheid gebaseerd op het door de BRP ~~verwachte gere-aliseerde~~ hoogste netto-transactievolume als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, ~~met een ondergrens van 50 MW over een periode van twee maanden voorafgaand aan de bepaling van de omvang van de te stellen financiële zekerheid.~~
4. De in het ~~tweede derde~~ lid, onderdeel a, bedoelde omvang wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde marktprijs ~~van energie day-ahead referentieprijs~~ over een periode van ~~drie twee~~ maanden voorafgaand aan de bepaling van de omvang van de te stellen financiële zekerheid, ~~met een ondergrens van € 40 per MWh~~. Het resulterende bedrag wordt in het dertiende lid aangeduid met de letter 'A'.
5. Indien wordt vastgesteld dat het hoogste netto-transactievolume waarop de omvang van de zekerstelling is geba-seerd meer dan incidenteel wordt overschreden, verhoogt de BRP de zekerstelling op eerste schriftelijke verzoek van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, waarbij de nieuwe omvang zal worden gebaseerd op het hoogste netto-transactievolume dat in de zes voorafgaande weken gedurende één etmaal is vastgesteld. De in het vierde lid bepaalde omvang wordt aangevuld met een component die in het dertiende lid wordt aangeduid bet de letter "B" en die wordt bepaald door de som van:
 - a. de hoogte van de gemiddelde onbalansfactuur (in Euro) zoals deze met de desbetreffende BRP in de afgelopen referentieperiode van tien weken is verrekend via de in het eerste lid bedoelde derdengeldenrekening; en
 - b. twee maal de standaarddeviatie berekend over de in onderdeel a bedoelde onbalansfacturen.
6. Indien wordt vastgesteld dat het daadwerkelijk hoogste netto-transactievolume op etmaalbasis structureel lager is dan het hoogste netto-transactievolume waarop de omvang van de zekerstelling is gebaseerd, verleent de netbe-heerder van het landelijk hoogspanningsnet op schriftelijk verzoek van de BRP toestemming tot verlaging van de zekerstelling, waarbij de nieuwe omvang zal worden gebaseerd op het gemiddelde van de hoogste dagelijkse net-totransactievolumes in de zes voorafgaande weken, met een ondergrens van 50 MW. De in het vierde lid bepaalde omvang wordt tevens aangevuld met een component die in het dertiende lid wordt aangeduid bet de letter "C" en die wordt bepaald door de som van:
 - a. de hoogte van de gemiddelde reconciliatiefactuur (in Euro) zoals deze met de desbetreffende BRP in de afgelo-pen referentieperiode van twaalf maanden is verrekend via de in het eerste lid bedoelde derdengeldenrekening;
 - b. twee maal de standaarddeviatie berekend over de in onderdeel a bedoelde reconciliatiefacturen.
7. ~~[vervallen]~~ Indien een BRP balanceringsverantwoordelijkheid voor aansluitingen van grootverbruikers draagt, heeft het in het vijfde en zesde lid bepaalde zowel betrekking op de transactievolumes van de BRP als op de transportca-paciteit van de aansluitingen waarvoor hij balanceringsverantwoordelijkheid draagt, terwijl bovendien geldt dat in-dien in enige maand de totale capaciteit van de aansluitingen waarvoor de balanceringsverantwoordelijkheid bestaat met meer dan 50 MW wordt uitgebreid, de BRP gehouden is daarvan onverwijld mededeling te doen aan de netbe-heerder van het landelijk hoogspanningsnet.
8. ~~[vervallen]~~ De transportcapaciteit, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt bepaald aan de hand van de opgave door de andere netbeheerders aan de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, waarbij de andere netbe-heerders per BRP eens per maand aangeven hoeveel aansluitingen vallen in de klasse:
 - a. 2-10 MW;
 - b. 11-25 MW;
 - c. 26-50 MW;
 - d. groter dan 50 MW, met vermelding van de capaciteit per aansluiting in deze klasse.
9. ~~[vervallen]~~ Per BRP wordt voor de in het achtste lid, onderdelen a tot en met c, genoemde klassen per klasse het aantal aansluitingen in die klasse vermenigvuldigd met de laagste capaciteit van die klasse.
10. ~~[vervallen]~~ Voor de in het achtste lid, onderdeel d, genoemde klasse wordt uitgegaan van het totaal van de feitelijke capaciteit van de aansluitingen in die klasse.
11. ~~[vervallen]~~ Het in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde element voor de bepaling van de omvang van de door een

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 12 van 19

[01-01-2003] 101163/4
[01-03-2004] 101600/17
[17-09-2011] 103684/32
[01-08-2013] 103834/122
[01-08-2013] 104370/3
[12-05-2016] 202152
[22-12-2018] 503723
[01-02-2019] 502876
[10-07-2019] 509776
[06-02-2021] 544512
[01-01-2025] 595335
[02-07-2025] voorstel 2077

~~BRP te stellen financiële zekerheid is gebaseerd op de overeenkomstig het achtste tot en met tiende lid bepaalde capaciteit voor die BRP, vermenigvuldigd met 24, met een ondergrens van 50 MW.~~

12. ~~[vervallen] Het in het elfde lid bedoelde product wordt vermenigvuldigd met de gemiddelde marktprijs van energie over een periode van drie maanden voorafgaand aan de bepaling van de omvang van de te stellen financiële zekerheid, met een ondergrens van € 40 per MWh. Het resulterende bedrag wordt in het dertiende lid aangeduid met de letter 'B'.~~

13. Het bedrag waarvoor de BRP financiële zekerheid dient te stellen, bedraagt: ~~A + 4B + 6C, met een minimumbedrag van € 96.000.~~

~~a. twee maal A indien dat groter is dan of gelijk aan B; of~~

~~b. A plus B indien twee maal A kleiner is dan B.~~

14. In afwijking van het dertiende lid bedraagt de zekerstelling € 100.000 indien de BRP een NEMO is, blijkend uit vermelding op de in artikel 4, tiende lid, van Verordening (EU) 2015/1222 (GL CACM) bedoelde lijst.

(.....)

Artikel 10.27

1. De netbeheerder gaat voor het verzamelen van de meetgegevens ten behoeve van de reconciliatie over maand M voor aansluitingen waarvan de allocatiemethode van de aansluiting, bedoeld in 2.1.3, onderdeel s, van de Informatiecode elektriciteit en gas, de waarde 'profielallocatie' heeft, uit van meterstanden die betrekking hebben op maand M en die uiterlijk op de laatste dag van maand M+3 zijn vastgesteld.

2. De netbeheerder, niet zijnde de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, zendt uiterlijk de laatste werkdag van maand M+4 het aan een BRP toe te rekenen totale reconciliatievolume voor de reconciliatieperiode zoals bedoeld in bijlage 2 aan de desbetreffende BRP en deze totalen van alle betrokken BRP's aan de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

3. De netbeheerder zendt uiterlijk op de tiende werkdag van maand M+5 aan de BRP, ter specificatie van de volgens het vierde lid te ontvangen gegevens de volgende gegevens per gereconcilieerde aansluiting en per kalendermaand:

- de kalendermaand waarin de reconciliatie heeft plaatsgevonden;
- de kalendermaand waarover het gereconcilieerde volume is vastgesteld;
- de EAN-code van de aansluiting;
- de bedrijfs EAN-code van de BRP;
- de bedrijfs EAN-code van de leverancier;
- de EAN-code van het netgebied waartoe de aansluiting behoort;
- het op basis van artikel 10.20, tweede lid, toegerekende volume tijdens normaaluren;
- het op basis van artikel 10.20, tweede lid, toegerekende volume tijdens laaguren;
- het op basis van meterstanden berekende volume tijdens normaaluren;
- het op basis van meterstanden berekende volume tijdens laaguren.

4. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet zendt uiterlijk op de tiende werkdag van maand M+5 aan de BRP de volgende gegevens:

- het totaal van de in het tweede lid bedoelde verzamelde gegevens;
- de reconciliatieprijs, voor de normaaluren en de laaguren, wordt bepaald overeenkomstig bijlage 3, artikel 6; en
- het totaal nog te betalen of te ontvangen bedrag.

5. De BRP's die per saldo moeten betalen, dragen er zorg voor dat de te betalen bedragen op de eerste dinsdag na ~~de~~ het in het vierde lid bedoelde moment zijn gestort op ~~een bankrekening die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet daartoe heeft opgegeven, tenzij tussen bedoelde moment en de eerste dinsdag niet meer dan drie werkdagen zijn gelegen. In dat geval dragen de BRP's er zorg voor dat de te betalen bedragen op de daarop volgende dinsdag zijn gestort op de speciale bankrekening van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de in artikel 10.8, eerste lid, bedoelde derdengeldenrekening van de desbetreffende BRP.~~

6. Op de woensdag volgende op die in het vijfde lid bedoelde dinsdag stort de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet de op grond van het vierde lid uit te keren bedragen op een ~~daartoe door hen bekend gemaakt bankrekeningnummer van de BRP's die per saldo ontvangen. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet is niet gehouden meer uit te keren dan door de BRP's aan hem is overgedragen de in artikel 10.8, eerste lid, bedoelde derdengeldenrekening van de desbetreffende BRP.~~

7. ~~[vervallen] Indien een BRP zijn erkenning heeft verloren op grond van artikel 10.35, eerste lid, onderdeel i, en aan nemelijk is dat deze BRP niet meer zal betalen, zullen de in de reconciliatie met deze BRP te verrekenen bedragen naar evenredigheid over alle andere bij de reconciliatie betrokken BRP's worden verdeeld. Eventuele nagekomen ontvangsten van BRP's met betrekking tot aldus naar evenredigheid verdeelde bedragen, worden in een nadere verrekening ingebracht ten gunste van alle andere bij de reconciliatie betrokken BRP's.~~

8. Indien de in het vijfde en zesde lid bedoelde dinsdag of woensdag niet op een werkdag valt, schuiven de termijnen op tot de eerstvolgende werkdag.

9. De formules en de rekenmodellen die de netbeheerders hanteren bij het bepalen van de te reconciliëren volumes zijn vermeld in bijlage 3.

10. De netbeheerders leggen ten behoeve van het reconciliatieproces de gegevens vast volgens bijlage 2.

11. Verschillen tussen de historische allocatie en de herberekende allocatie worden tussen desbetreffende netbeheerder en BRP verrekend tegen de reconciliatieprijs, zoals genoemd in artikel 10.27, vierde lid, onderdeel b.

12. In afwijking van het eerste lid kunnen partijen overeenkomen om verrekening achterwege te laten indien de kosten van het verrekenen substantieel zijn ten opzichte van het te verrekenen bedrag.

13. Netbeheerders en BRP's melden uiterlijk op 31 oktober van het tweede kalenderjaar na een verbruiksjaar, onderbouwd, aan een wederpartij welke verschillen zij wensen te verrekenen.

14. De wederpartij in een verzoek als bedoeld in het derde lid heeft tot uiterlijk 31 december van dat jaar de tijd te reageren op het desbetreffende verzoek.

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 13 van 19

Voorzitter Secretaris	
	<i>Namens de representatieve organisaties:</i> Energie-Nederland VEMW Energie Samen + Holland Solar + NedZero <i>Namens de gezamenlijke netbeheerders:</i> TenneT + NBNL TenneT Verslag: * digitaal aanwezig

(.....)

3. BR-2024-2077 Financiële zekerstelling BRP's

TenneT licht het voorstel kort toe. De aanleiding betrof een aantal faillissementen in de afgelopen jaren in de energiesector, waaronder een aantal BRP's. Bij de afwikkeling daarvan kwam naar voren dat er een grote restkostenpost aanwezig was. De natuurlijke reactie was om de zekerstellingen met een bepaalde factor te verhogen. Daar is nu een slimme methode voor bedacht, om die meer passend te maken bij de financiële verrekensstromen van de TSO. Tweeënhalf jaar geleden is daar een eerste aanzet voor gedaan. Dit is de opvolging daarvan, om dus alle BRP's aan te passen op basis van de financiële verrekensstromen van de onbalans en reconciliatie.

Energie-Nederland bedankt TenneT voor het voorstel. Energie-Nederland kan de redenering goed volgen en kan zich vinden in de beoogde doelstelling. Energie-Nederland heeft er wel een verduidelijkingsvraag bij: in hoeverre heeft dit codewijzigingsvoorstel invloed op de totale zekerstelling? Wordt die hierdoor vergroot? Of betreft het puur een verschuiving tussen partijen?

TenneT antwoordt dat de nieuwe verrekensmethode zal zorgen voor een verhoging van de zekerstelling én daarnaast voor een verschuiving tussen de partijen. Op het totaalniveau zal de verhoging ongeveer 2 à 2,5 keer zijn. De partijen die meer betrokken zijn bij onbalansverrekeningen en reconciliatieverrekeningen zullen een hogere zekerstellingsberekening krijgen dan de partijen die daar niet bij betrokken zijn. Daarnaast is bekeken hoe hoog de huidige berekende zekerstelling is, maar ook naar wat partijen daadwerkelijk aan zekerstellingen achterlaten bij TenneT. De nieuw berekende zekerstelling, dus met de nieuwe formule, komt overeen met wat ze nu al als bankgaranties hebben staan.

Energie-Nederland checkt of het klopt dat een aantal partijen nu dus een hogere zekerstelling heeft afgegeven dan ze eigenlijk – strikt genomen – zouden moeten afgeven.

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 14 van 19

TenneT bevestigt dat dat zo is.

Energie-Nederland checkt of het klopt dat de zekerstelling theoretisch dus wordt verhoogd, maar dat in de praktijk het bedrag ongeveer gelijk zal blijven.

TenneT antwoordt dat dat het geval is.

Energie-Nederland heeft een tweede vraag. Er komen best wat ontwikkelingen aan, waaronder de schaarstecomponent. In hoeverre wordt er impact verwacht op de totaalbalans en de zekerstellingen? En hoe vaak kunnen die gewijzigd worden? Kan daar iets meer toelichting over gegeven worden?

TenneT antwoordt dat er inderdaad een aantal ontwikkelingen aankomt. De schaarstecomponent is dat een specifieke onbalansprijs hoger of lager kan zijn als gevolg van te weinig biedingen. Als er een hogere onbalansprijs is, is de kans ook groter dat er uiteindelijk ook een hogere onbalansfactuur ontstaat, positief of negatief. Dat zal dus wel meewegen, alleen verwacht TenneT niet dat die schaarstecomponent iets structureels is dat ieder kwartier op zal treden.

Behalve de schaarstecomponent zijn er nog andere ontwikkelingen. TenneT noemt als voorbeeld E3.

Energie-Nederland vraagt of het mogelijk is dit in enige mate te kwantificeren. Wat zal de impact gaan zijn op de zekerstellingen?

TenneT antwoordt dat dat helaas niet mogelijk is. Je kunt heel moeilijk aantonen dat iets bijvoorbeeld alleen maar komt door het E3-profiel, of alleen maar komt door de schaarstecomponent. TenneT hoopt dat het voorstel ervoor zorgt dat de partijen hun processen meer onder controle krijgen, zodat de berekende zekerstellingen en de bedragen daarbij omlaag kunnen. Daarnaast denkt TenneT dat het goed is om in de sector te kijken welke procesverbeteringen er mogelijk zijn om verdere verbetering of aanscherping te realiseren.

Energie-Nederland zou toch graag iets van een kwantificatie zien, om de impact van de toekomstige ontwikkelingen te kunnen volgen. Voor sommige partijen wordt de zekerstelling volgens het nieuwe voorstel significant hoger. Energie-Nederland krijgt daar van bepaalde partijen verontrustende signalen over. Het is belangrijk dat die partijen ook een bepaald handelingsperspectief krijgen. Er zijn inderdaad verschillende ontwikkelingen die nog lopen, zoals Allocatie 2.0 en het voorstel om de inzake-rekening van de BRP-partij niet langer te gebruiken voor de reconciliatie. Energie-Nederland pleit ervoor om de invoering van dit co-dewijzigingsvoorstel zo te plannen dat het plaatsvindt, nadat die wijzigingen zijn doorgevoerd en geïmplementeerd.

TenneT geeft aan dat de wijziging van de BRP als verantwoordelijke voor de reconciliatie naar de leveranciers nu binnen MFF-BAS wordt opgepakt. Zij gaan na of dat al dan niet uitgevoerd gaat worden en zo ja wanneer. TenneT vindt, als besloten wordt om dat te gaan doen, het vanzelfsprekend dat dat proces gevolgd wordt. Als de verantwoordelijkheid van de BRP overgeheveld wordt naar de leveranciers dan zal het toegepast gaan worden op het proces van de leverancier.

Energie-Nederland antwoordt dat het risico in principe dan nog steeds aanwezig is, alleen zullen dan niet bepaalde BRP-partijen daarmee geconfronteerd worden, maar bepaalde leveranciers.

TenneT bevestigt dat.

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 15 van 19

Natuurlijk moet er wel voor worden gewaakt om vooruit te gaan lopen op besluitvorming die binnen MFF-BAS nog moet gaan plaatsvinden. Als het gaat gebeuren, moet er rekening mee worden gehouden, maar we kunnen er nog niet van uitgaan dát het gebeurt.

Energie-Nederland geeft aan dat te begrijpen. Maar Energie-Nederland vindt het van belang dat als besloten wordt dat die ontwikkeling doorgaat er tempo wordt gemaakt.

TenneT geeft aan dat Energie-Nederland vroeg om bepaalde dingen nog niet te doen voordat bepaalde andere dingen zijn gedaan. In antwoord daarop zegt TenneT: je kunt nu moeilijk zeggen: we zijn in de sector aan het discussiëren over de overdracht van verantwoordelijkheden voor reconciliatie, we gaan dit pas X maanden doen nadat dat is gerealiseerd. We weten op dit moment namelijk nog niet wat er gaat gebeuren.

Energie-Nederland heeft daar begrip voor. Allocatie 2.0 echter is al wel in gang gezet, evenals de uitrol van slimme meters en het uitfasen van de E3-profielen. Daarvan zegt Energie-Nederland: zorg dat dat eerst geïmplementeerd is. Energie-Nederland kwam zelf op 1 januari 2027 uit.

TenneT licht toe dat er ten aanzien van E3 al heel erg hard is gewerkt het afgelopen jaar. TenneT verwacht niet dat er nu heel veel winst te behalen valt in het 'laatste restje' van de E3-categorie. Wel zal er winst behaald worden bij het anders uitlezen van de slimme meters en in het proces verwerken op maandelijkse basis zoals benoemd in Allocatie 2.0 tranche 4. Verwacht wordt dat in mei 2026 live zal worden gegaan. TenneT heeft ook tijd nodig om de nieuwe prijzen door te voeren en deze nieuwe berekeningsmethodiek te implementeren. Daar zal ook een halfjaar voor nodig zijn. Als dat wordt gepland wanneer Allocatie 2.0 tranche 4 gereed is dan zou je uitkomen op Q4 in 2026.

Energie-Nederland zou het mooi zijn om dat expliciet op te nemen in de begeleidende brief bij het codewijzigingsvoorstel.

TenneT antwoordt dat dat daarin opgenomen kan worden: beste ACM, wat ons betreft zou dat de planning kunnen zijn. ACM kan natuurlijk ook zeggen: wij vinden dit zo belangrijk dat het eerder geregeld moet zijn.

Energie-Nederland heeft nog een vraag. Aangegeven werd dat de formule in de toekomst eventueel aangepast kan worden. Gebeurt dat dan opnieuw door middel van een codewijziging? En wordt dan in principe gewoon het normale proces doorlopen? Dat is inderdaad het geval, bevestigt **TenneT**.

De **voorzitter** checkt of het klopt dat er niet iets hoeft te worden aangepast in de tekst.

TenneT bevestigt dat. Niet in de codetekst zelf. Wel in de begeleidende brief. Daar zal een frase in worden opgenomen over de gewenste implementatie. TenneT zal hier een tekstvoorstel voor opstellen.

Energie-Nederland vindt dat prima, als het in lijn is met wat er besproken is.

Energie-Nederland heeft voorafgaand aan het GEN ook schriftelijke inbreng gegeven. Graag wil Energie-Nederland daar nog een blik op willen werpen en de finale versie meesturen naar ACM.

TenneT antwoordt dat dat mee kan, synchroon met het verslag. Dan heeft ACM het beeld compleet.

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 16 van 19

Energie-Nederland vraagt of het goed is als de finale versie begin volgende week wordt verstuurd.

Dat is prima wat **TenneT** betreft.

De **voorzitter** stelt voor in de bestandsnaam heel duidelijk te maken dat het de definitieve versie is, om te voorkomen dat per abuis de oude versie wordt meegestuurd.

VEMW vindt het een logisch voorstel en heeft twee verduidelijkingsvragen. Kan toegelicht worden wat de financiële consequenties zijn voor aangeslotenen, of eigenlijk partijen in een BRP-portfolio? Zijn die er? De tweede vraag is: welke criteria zijn er precies gebruikt om te bepalen welke standaarddeviatie voldoende is?

TenneT geeft in antwoord op de eerste vraag aan dat is gekeken naar de BRP en de financiële verrekeningen tussen de BRP en de TSO. TenneT weet niet welke impact dat heeft op de aangeslotenen of de contractrelaties met de leveranciers of eventueel de leverancier met een BRP. Voor TenneT is dat niet inzichtelijk. TenneT vermoedt dat de zekerstellingen die TenneT vraagt aan de BRP ook een verhoging betekenen voor de klanten van de BRP. Zeker weten doet TenneT dat niet. TenneT weet namelijk niet welke zekerstellingen de BRP nu aan de leverancier en de klanten vraagt. TenneT kan dus moeilijk inschatten wat de consequenties zullen zijn voor de leden van VEMW. Het lijkt TenneT echter wel logisch dat een gedeelte van de verhoging 'doorgelegd' wordt naar hun klanten.

In antwoord op de tweede vraag, over de criteria, geeft TenneT aan dat er een statistische analyse is gedaan op heel veel variaties. Drie sigma zou een betere dekking zijn, maar twee sigma is ook voldoende dekking voor het merendeel van de partijen. De conclusie is wel dat TenneT nu meer risico loopt op restkosten, alleen als die kosten overblijven, gaat het om een veel lager bedrag dan bij de huidige methodiek het geval is. Dat is de voornaamste drijfveer voor dit codewijzigingsvoorstel.

VEMW geeft aan dat het antwoord op de tweede vraag duidelijk is. VEMW heeft wel nog een vervolgvraag op de eerste vraag. Klopt het dat de zekerstelling dus niet voor alle BRP's omhooggaat?

TenneT antwoordt dat dat klopt.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel voldoende is besproken en zal worden doorgestuurd naar ACM, inclusief een aangepaste tekst van Energie-Nederland en een aanpassing in de toelichting van het codevoorstel.

Ze bedankt de heer [REDACTED] voor zijn toelichting.

(.....)

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 17 van 19

Notitie

Van Energie-Nederland
Aan Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gasnetten
Datum 18 juni 2025
Onderwerp Reactie op Codewijzigingsvoorstel Financiële Zekerstelling BRP's - kenmerk BR-2024-2077

Positie Energie-Nederland op Codewijzigingsvoorstel Financiële Zekerstelling BRP's

Het codewijzigingsvoorstel Financiële Zekerstelling BRP's met kenmerk BR-2024-2077 wordt op 12 juni 2025 behandeld in het Gebruikersplatform Elektriciteits- en Gasnetten. Energie-Nederland begrijpt de aanleiding en de doelstelling van dit voorstel, maar heeft wel enkele bezwaren rondom de gevolgen en de timing.

Gevolgen wijzigingen zekerstellingen voor BRP's en leveranciers

Het codewijzigingsvoorstel leidt voor een groot deel van de BRP's tot een enorme stijging van de financiële zekerstelling. Op het niveau van de individuele BRP's zien we dat verschillende partijen met een veelvoud van de huidige zekerstelling geconfronteerd worden.

Energie-Nederland voorziet flinke problemen wanneer BRP's met significant verhoogde zekerstellingen worden geconfronteerd:

1. Het is belangrijk dat BRP's mede worden geconfronteerd met significant hogere zekerstelling voldoende handelingsperspectief hebben. Een aanzienlijk deel van de stijging van de zekerstellingen komt voort uit de reconciliatiefacturen. Deze zijn gebaseerd op tal van factoren die buiten de invloedssfeer van de BRP vallen, zoals fouten in het doorgeven van meterstanden, storingen in meters, etc.
2. Hogere zekerstellingen betekenen voor nieuwe of kleine partijen (BRP en leverancier) een hogere barrière voor toetreding en zelfs een potentiële reden tot uittreding. Dit kan de concurrentie op de energiemarkt flink beperken, wat uiteindelijk leidt tot minder innovatie en een minder dynamische markt. Op de lange termijn is dit nadelig voor het systeem en de consument.

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 18 van 19

3. Verhoogde zekerstellingen zorgen voor verminderde liquiditeit in de markt, waardoor bedrijven minder financiële ruimte hebben om te investeren en met hogere kapitaalkosten worden geconfronteerd. Leveranciers en BRP's zullen de extra kosten moeten doorberekenen aan klanten. Dit zal resulteren in hogere energietarieven, op een moment dat de betaalbaarheid van de energierekening al een grote reden tot zorg is bij veel huishoudens en bedrijven.

Energie-Nederland raadt de ACM aan om een overzicht te verkrijgen van de gevolgen voor BRP's en leveranciers, om daarmee de impact van de voorgestelde wijziging op de markt in te kunnen schatten.

Beleggen van risico's

Het voorstel tracht de risico's in de markt op de juiste plek te beleggen, namelijk bij de veroorzakers. Dit streven wordt door Energie-Nederland ondersteund. Dit wordt echter een probleem, wanneer risico's bij partijen terecht komen zonder dat deze partijen hier zelf invloed op hebben. Zoals hierboven beschreven valt een groot deel van het reconciliatierisico buiten de invloedssfeer van de BRP. Binnen de sector is er daarom ook overeenstemming om de reconciliatie niet meer via de inzakerekening van de BRP af te rekenen. Helaas is dit nog altijd niet doorgevoerd. Wanneer de reconciliatie direct met de leverancier wordt verrekend, zal het risico voor zowel de BRP als de sector afnemen, evenals de impact van het codewijzigingsvoorstel.

Timing

Een groot deel van de stijging van de zekerstellingen over de gehele linie komt voort uit het deel van de formule dat betrekking heeft op de reconciliatie. Er lopen verschillende trajecten om dit in te perken.

- De sector is bezig met het afronden van het programma Allocatie 2.0 (voorzien medio 2026). Dit zal o.a. leiden tot verbeterde allocatie, versnelde reconciliatie en betere forecasting.
- Systeembeheerders moeten voor 1 januari 2027 extra slimme meters hebben uitgerold, per mei 2026 moeten er elke eerste van de maand slimme meterstanden worden vastgesteld door de

Kenmerk
BR-2024-2077

Datum
2 juli 2025

Pagina 19 van 19

systeembeheerder, en per 1 januari 2026 wordt het E3 profiel uitgefaseerd door meetverantwoordelijke en systeembeheerder.

Bovenstaande ontwikkelingen zullen de impact van de voorgestelde wijzigingen op de markt deels mitigeren. We verzoeken dan ook met klem om de wijziging van de financiële zekerstellingen niet voor 1 januari 2027 door te voeren.

Een ander onderwerp waar Energie-Nederland al langer voor pleit is dat het voor BRP partijen mogelijk moet zijn om de BRP-dienstverlening voor aansluitingen te beëindigen in het geval van wanbetaling bij of faillissement van een leverancier. Het volledige financiële risico van doorlevering door de BRP in het geval van een faillissement bij een leverancier ligt momenteel bij de BRP. Met de voorgestelde wijzigingen wordt dit risico groter indien deze niet doorgelegd kunnen worden aan de desbetreffende leveranciers.

Om bovenstaande redenen verzoeken we de voorgestelde wijzigingen niet eerder in te voeren dan dat de partijen die hier de gevolgen van ondervinden ook daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om deze te kunnen beheersen.

Conclusie

Energie-Nederland staat achter het streven om de risico's op de juiste plek te beleggen. Dit voorstel verlegt de risico's, zonder dat BRP's de mogelijkheid hebben deze te mitigeren. Energie-Nederland pleit er dus voor dit voorstel pas in te voeren nadat dit wel mogelijk is. Bij deze doen wij een verzoek om het codewijzigingsvoorstel aan te houden tot na 1 januari 2027 én tot de reconciliatieverantwoordelijkheid volledig bij de marktrol leverancier ligt.